

Mukanda ya ntete ya Polo na sika ya TIMOTE NKOTOLO

Polo kele na boloko na kizunga ya Masedwane. Yandi ke na kufidisa mukanda yayi na sika ya Timote yina yandi bwabanaka na mbala ya ntete na mbanza Lisitele na kizunga ya Aziya, ntangu yandi salaka nzyetolo ya yandi ya zole ya kumwangisa Nsangu ya Mbote*.

Tata ya Timote vwandaka Ngeleke* mpe mama ya yandi vwandaka Zwife yina kumaka mu-Klisto. Timote vwandaka mosi na kati ya bankundi ya Polo ya ntima. Yandi vwandaka zyeta mingi na Polo samu na kulongisa Nsangu ya Mbote. Ni yawu yina, nkumbu ya yandi kele bambala mingi na kati ya dibuku ya Bisalu ya Bantumwa.

Dibuku yayi kele ya kukabuka mutindu yayi:

- Bambote (1Ti 1.1-2).
- Polo ke na kupesa malongi na Timote, samu ti yandi kebisa dibuundu ya Nzambi na kuwa ve ndongosolo ya luvunu, mpe ke na kutonda Nzambi na bumbote yina Nzambi sadilaka yandi (1Ti 1.3-20).
- Yandi ke na kupesa malongi na yina me tadila lusambulu mpe ndyatulu ya babakala mpe bakento na kati ya dibuundu ya Nzambi (1Ti 2).
- Yandi ke na kuzabisa wapi mutindu fwana kuvwanda nsololo mpe ndyatulu ya bantwadisi ya ntete ya dibuundu ya Nzambi (1Ti 3).

- Yandi ke na kuzonzila dyaka milongisi ya luvunu yina ke na kuyimina makwela, mpe na kudya madya ya nkaka (1Ti 4.1-6).
- Yandi ke na kupesa malongi na Timote na yina me tadila mutindu ya kusala kisalu ya yandi, mpe na kusadisa konso mutindu ya nkonga ya mikwikisi, samu ti yandi vwanda kisadi ya mbote ya Yesu-Klisto (1Ti 4.7-6.2).
- Yandi ke na kuzabisa ntete Timote mambu yina me tadila malongi ya luvunu mpe bimvwama ya tsyelika. Na manima, yandi ke na kukindisa yandi (1Ti 6.3-21).

Bambote

¹ Ni munu Polo yina kele ntumwa* ya Yesu-Klisto na lutumu ya Nzambi, Muvuukisi ya beto, mpe na lutumu ya Yesu-Klisto kivuvu ya beto.

² Mu ke na kusonika na nge, Timote, mwana ya munu ya tsyelika na kiminu. Bika ti Tata Nzambi mpe Mfumu ya beto, Yesu-Klisto, kusakumuna nge, kutala nge kyadi, mpe kupesa nge kizunu.

Kusala keba na bayina ke longisaka bandongosolo ya luvunu

³ Mutindu mu lombaka nge ntangu mu vwandaka kwenda na kizunga ya Masedwane: Bikana na mbanza Efeso samu na kuyimina bayina ke na kulongisa ndongosolo ya luvunu.

⁴ Zabisa bawu na kubika banongo ya luvunu mpe kutanga mikanda ya yinda ya bankumbu ya bankooko. Yawu ke swanisaka kaka beto, mpe ke satisaka ve beto na kusala kisalu ya Nzambi na kiminu.

5 Mfunu ya lutumu yayi kele, samu ti bawu vwanda na luzolo yina ke katukaka na ntima ya kuvedila, na ndinga ya mbote yina ke zonzaka na kati ya bantima, mpe na kiminu ya tsyelika.

6 Bantu ya nkaka mangaka nzila yayi, mpe landaka masolo yina ya mpamba.

7 Bawu ke zolaka na kuvwanda milongisi ya Misiku*. Kasi bawu ke visaka ve mambu yina bawu ke zonzaka to mambu yina bawu ke zabisaka ti yawu kele ya tsyelika.

8 Beto zaba ti Misiku* kele mbote kana beto sadila yawu na mutindu me fwanana.

9 Ya tsyelika, beto zaba ti Nzambi salaka ve misiku samu na bantu ya kulunga, kasi samu na bantu yina ke mangaka na kutumama, bimpumbulu, bantu ya ntima ya yimbi, misumuki, bantu yina ke zitisaka ve Nzambi to bima ya longo*, bayina ke kufwaka batata to bamama ya bawu to bantu ya nkaka.

10 Yawu kele mpe samu na bantu ya kindumba, babakala yina ke vukisaka mfulu bakala na bakala, bayina ke tekisaka bampangi na bundongo, bantu ya luvunu, bantu yina ke kudyaka bandefi ya luvunu, mpe bantu nyonso yina ke salaka mavanga ya kuswaswana na ndongosolo ya tsyelika.

11 Nzambi yina kele ya kufuluka na nkembo mpe na kyeze pesaka munu kisalu ya kuzabisa ndongosolo yayi yina kele na kati ya Nsangu ya Mbote*.

12 Mu ke na kutonda Mfumu ya beto Yesu-Klisto yina pesaka munu ngolo samu na kusala kisalu ya yandi. Ni yandi talaka ti mu kele ya kulunga na kusoola munu na kisalu ya yandi.

13 Mu zaba ti na ntama, mu vwandaka safula, nyokola, mpe finga yandi. Kasi yandi talaka munu kyadi, samu ti mu vwandaka ve na kiminu, mpe mu vwandaka zaba ve mambu yina mu vwandaka sala.

14 Mfumu ya beto, Yesu-Klisto, lakisaka munu bumbote ya yandi ya kulutila. Yandi pesaka munu kiminu mpe luzolo yina beto kele na yawu na bundiku na yandi.

15 Mambu yayi kele ya tsyelika, mpe bantu nyonso fwana kundima yawu: Yesu-Klisto kwizaka na yinza samu na kuvuukisa misumuki, mpe munu, mu me lutila bawu nyonso na kusala masumu.

16 Kasi Yesu-Klisto talaka munu kyadi, munu yina me lutila bantu nyonso na kusala masumu. Yandi salaka yawu samu na kulakisa munu mvibudulu nyonso ya yandi mutindu kifwani samu na bayina ke kwikila yandi, mpe ke kuzwa luzingu ya seko.

17 Bika ti buzitu mpe nkembo kuvwanda bamvula na bamvula na Ntinu ya seko, Nzambi kaka mosi yina ke kufwaka ve, mpe ba ke talaka ve! Ameni.

Kunwana muzingu ya mbote

18 Mwana ya munu, Timote, mu ke na kulomba nge na kusala yawu mutindu mimbikudi* ya Nzambi tubaka yawu ntama samu na nge. Bika ti

mambu ya bawu kupesa nge kibakala, samu ti nge ke lenda na kunwana muzingu ya mbote

¹⁹ na kiminu mpe na ndinga ya mbote yina ke zonzaka na kati ya bantima. Bantu ya nkaka mangaka na kuwa ndinga yina ke zonzaka na kati ya bantima ya bawu, mpe bawu bebisaka kiminu ya bawu.

²⁰ Imene mpe Alezande kele na kati ya lutangu ya bantu yina. Mu pesaka bawu na maboko ya Satana, samu ti bawu longoka ti bawu fwana kusafula ve Nzambi.

2

Malongi samu na kusambila

¹ Dyambu ya ntete yina mu ke na kutumisa kele mutindu yayi: Beno fwana kulomba na sika ya Nzambi, kusambila yandi, kubondila yandi, mpe kutonda yandi samu na bantu nyonso.

² Beto fwana kusambidila bantinu mpe bamfumu nyonso ya nkaka, samu ti beto vwanda na luzingu ya kizunu ya kulutila, ya kukwikama na Nzambi, mpe nkadulu ya mbote.

³ Yina ni mambu ya mbote mpe ya kitoko na meso ya Nzambi, Muvuukisi ya beto,

⁴ yina ke zolaka ti bantu nyonso kuzwa mpulusu mpe bakula butsyelika.

⁵ Ya tsyelika, ya ke kaka na Nzambi mosi, mpe muntu yina vutulaka bundiku na kati ya Nzambi na bantu kele kaka mosi. Muntu yango ni Yesu-Kristo.

⁶ Yandi pesaka luzingu ya yandi mutindu ntalu ya kufuta samu na kukatula bantu nyonso na

bundongo ya masumu. Yandi salaka yawu na ntangu ya kulunga yina Nzambi soolaka.

⁷ Ni yawu yina, Nzambi soolaka munu na kuvwanda mulongisi mpe ntumwa* na sika ya bayina kele ve ba-Zwife samu na kulongisa bawu nsangu ya kiminu mpe butsyelika. Mu ke na kuvuna ve, kasi mu ke na kutuba butsyelika.

Nkadulu ya babakala mpe bakento na kati ya dibuundu

⁸ Mu zola ti babakala sambila Nzambi kisika ni kisika na kunanguna na zulu maboko ya kuvedila, ata kuvwanda na nkele to mabanza ya kuswana.

⁹ Mu zola mpe ti bakento vwanda na mvwatulu ya kulunga. Bawu fwana kulwata binkuti ya buzitu mpe ya kufwanana. Bawu fwana kukangisa bansuki na mutindu ya kulunga. Bawu fwana kulwata ve misanga ya wolo to ya palata, to binkuti ya kulutila ntalu.

¹⁰ Kasi bawu fwana kulakisa kitoko ya bawu na bisalu ya mbote mutindu ya me lunga na bakento yina ke tubaka ti bawu ke zitisaka Nzambi.

¹¹ Na ntangu ya ndongosolo, bakento fwana kuvwanda swi mpe kuwa na buzitu nyonso.

¹² Mu ke na kupesa ve bakento muswa ya kulongisa to ya kuyala babakala. Kasi bawu fwana kuvwanda swi.

¹³ Ya tsyelika, ntete na kuyidika Eva, Nzambi yidikaka ntete Adami, mpe

¹⁴ ni Adami ve vunamaka na sika ya Satana. Kasi ni kento vunamaka mpe mangaka na kutumama na Nzambi.

¹⁵ Kasi bakento ke kuzwa mpulusu na kubuta bana kana bawu zinga na kiminu, na luzolo, na

bulongo* mpe na kuvwanda na nkadulu ya kulunga.

3

Mikengi ya dibuundu

¹ Dyambu mosi ya tsyelika ni yayi: Kana muntu zola kuvwanda mukengi ya dibuundu, yandi me zola kisalu ya mbote.

² Kuluntu ya dibuundu fwana kuvwanda muntu yina ba lenda kuzwa ve dyambu ya kusemba, mpe muntu yina ke ya kukwela kaka kento mosi. Yandi fwana kuvwanda na nkadulu ya kufwanana, ya buzitu mpe ya kulunga. Yandi fwana kuyamba mbote banzenza. Yandi fwana kulenda mpe na kulongisa.

³ Yandi fwana kuvwanda ve muntu yina ke kolaka malafu to yina ke nwanaka, kasi muntu ya kulembama. Yandi fwana kuvwanda ve muntu ya mindondo to yina ke zolaka mbongo.

⁴ Yandi fwana kutwadisa mbote dikanda ya yandi, mpe bana ya yandi fwana kutumama na buzitu nyonso.

⁵ Ya tsyelika, kana muntu zaba ve kutwadisa dikanda ya yandi, wapi mutindu yandi lenda kutwadisa dibuundu ya Nzambi?

⁶ Yandi fwana kuvwanda ve mundimi ya malumalu, kana ve lunangu ke kumisa yandi mpofo*, mpe yandi ke kuzwa kitumbu mutindu Satana.

⁷ Ya fwana mpe ti bayina kele ve bandimi tuba kimbangi ya mbote na nzutu ya yandi, samu ti

---

* **3:6** Ya kele «mpofo ya kimpeve».

bawu tala yandi yimbi ve, mpe yandi kubwa ve na mitambu ya Satana.

Bisadisi ya dibuundu

⁸ Bisadisi ya dibuundu mpe fwana kuvwanda bantu ya buzitu mpe ya butsyelika. Bawu fwana kunwa ve malafu mingi to kusosa ve na kuzwa mbongo na mayuya.

⁹ Na yina, bawu fwana kuvwanda ya kukangama na kiminu ya tsyelika ata kuvwanda na dyambu ya yimbi na kati ya bantima ya bawu.

¹⁰ Ba fwana kutala ntete nkadulu ya bawu. Na manima, kana dyambu ya kusemba bawu kele ve, bawu lenda kusala mutindu bisadisi ya dibuundu.

¹¹ Bakento[†] mpe fwana kuvwanda na buzitu, mpe kutonga ve bampangi. Bawu fwana kuvwanda na nkadulu ya kufwanana, mpe bantu ya kukwikama na mambu nyonso.

¹² Bisadisi ya dibuundu fwana kukwela kaka kento mosi, mpe bawu fwana kulenda na kutwadisa bana ya bawu mpe dikanda nyonso.

¹³ Bisadisi ya dibuundu, yina ke salaka mbote kisalu ya bawu, ke kuzwaka nkembo. Bawu lenda kuzonzila na kivuvu nyonso kiminu yina ke vukisaka beto na Yesu-Klisto.

Mansweki ya nene

¹⁴ Mu me sonika nge mukanda yayi na kivuvu ya kutalana dyaka na nge na mwa bilumbu.

¹⁵ Kasi kana mu kwiza nswalu ve, mukanda yayi ke lakisa nge wapi mutindu nge fwana kudyatila

---

[†] **3:11 Bakento:** Awa ya lenda kuvwanda bakento ya bisadisi ya dibuundu to bakento yina kele bisadisi ya dibuundu.

na dikanda ya Nzambi. Yawu kele dibuundu ya Nzambi ya moyo yina kele dikunzi mpe lufulu ya butsyelika.

¹⁶ Ya tsyelika, ata muntu lenda kumanga ti mansweki ya kiminu ya beto kele nene:
 Klisto* kwizaka na yinza mutindu muntu.
 Mpeve ya Longo zabisaka
 ti yandi vwandaka ya kudedama.
 Bambazi* talaka yandi,
 mpe ba zabisaka nsangu ya yandi
 na sika ya bifumba ya yinza.
 Na ntoto, bantu kwikilaka yandi,
 mpe Nzambi zangulaka yandi na nkembo.

4

Bayina ke longisaka malongiya luvunu

¹ Mpeve ya Longo ke tubaka na pwelele nyonso ti na bilumbu ya nsuka, bantu ya nkaka ke bika na kusala kiminu. Bawu ke landa bampeve ya luvunu mpe bandongosolo ya bampeve ya yimbi.

² Bantu ya bantima zole ke vuna bawu. Ndinga yina ke zonzilaka bawu na kati ya bantima kele ya kubeba mutindu ti ba yokaka yawu na kisengo ya tiya.

³ Bantu yango ke yimina makwela mpe madya ya nkaka. Kasi Nzambi yidikaka yawu, samu ti mikwikisi yina zaba butsyelika kudya yawu na manima ya kutonda Nzambi.

⁴ Bima nyonso yina Nzambi yidikaka kele mbote. Beto fwana kulosa kima ve. Kasi beto fwana kundima bima nyonso na kuvutula matondo na Nzambi.

5 Ya tsyelika, mambu ya Nzambi mpe lusambulu ke vedisaka yawu.

Kisadi ya mbote ya Yesu-Klisto

6 Kana nge zabisa malongi yina na bampangi, nge ke vwanda kisadi ya mbote ya Yesu-Klisto. Nge ke lakisa ti nge ke kudyaka madya yina kele mambu ya kiminu mpe na ndongosolo ya tsyelika yina nge kuzwaka.

7 Kasi manga mambu ya buzoba mpe ya kuswaswana na kiminu. Sala ngolo na kuvwanda kaka ya kukwikama na Nzambi.

8 Bangalasise ya nzutu kele mfunu kaka na mambu fyoti. Kasi kuvwanda ya kukwikama na Nzambi kele mfunu na mambu nyonso, samu ti yawu kele nsilulu ya luzingu ya bilumbu yayi mpe ya bilumbu ke kwiza.

9 Mambu yayi kele ya tsyelika, mpe bantu nyonso fwana kundima yawu.

10 Ya tsyelika, beto ke na kusala na ngolo mpe kunwana, samu ti beto tulaka kivuvu ya beto na Nzambi ya moyo. Yandi kele Muvuukisi ya bantu nyonso, mingi ya bayina ke kwikilaka.

11 Ni mambu yina nge fwana kutumisa mpe kulongisa.

12 Ata muntu fwana kumanga na kuzitisa nge samu ti nge kele ntwenya. Kasi lakisa kifwani ya mbote na mikwikisi na mambu yina nge ke zonza, na nkadulu ya nge, na luzolo ya nge, na kiminu ya nge mpe na ntima ya nge ya kuvedila.

13 Mu zola ti nge lutisa ntangu ya nge na kuttangila bandimi Mambu ya Nzambi, na kukindisa

bawu, mpe kulongisa bawu tii ntangu mu ke kwiza.

¹⁴ Kubika ve na kusadila dikabu yina Mpeve ya longo pesaka nge. Nge kuzwaka yawu ntangu mimbikudi* zonzaka, mpe bakuluntu ya dibu-undu tentikaka nge maboko.

¹⁵ Sadila dikabu yina na ntima mosi, mpe pesa luzingu nyonso ya nge na yawu. Na yina, bantu nyonso ke tala ti nge ke na kukwenda na mantwala.

¹⁶ Keba mbote nzutu ya nge mpe ndongosolo ya nge. Tatamana na mambu nyonso yina, samu ti kana nge sala mutindu yina, nge ke sala ti Nzambi vuukisa nge mpe bayina nyonso ke kuwaka nge.

5

¹ Nge fwana kusemba ve kiboba na ngolo nyonso. Kasi kindisa yandi mutindu nge ke kindisaka tata ya nge. Nge fwana kubakila bantwenya mutindu bampangi ya nge,

² bakento ya kukula mutindu bamama ya nge, mpe bakento ya ntwenya mutindu bibusi ya nge. Sala yawu na nkadulu ya kuvedila.

Mifwidi ya dibuundi

³ Nge fwana kusadisa, na buzitu nyonso, mifwidi ya bakento yina kele ya tsyelika mifwidi.

⁴ Kana mufwidi kele na bana to mitekolo, bayayi fwana kulakisa ntete na dikanda ya bawu kukwikama ya bawu na Nzambi, mpe kuvutula na bibuti ya bawu lusalusu yina bawu kuzwaka. Ni mambu yina ke yangidikaka Nzambi.

⁵ Kento yina kele ya tsyelika mufwidi mpe kele na muntu ve samu na kusadisa yandi ke tulaka

kivuvu ya yandi na Nzambi. Yandi ke lembaka ve na kusambilna Nzambi mpimpa na ntangu, mpe na kulomba yandi lusalusu.

⁶ Kasi mufwidi yina ke sadilaka mikembo ya yinza kele yimeni ya kufwa ata ti yandi kele moyo.

⁷ Ni mambu yina nge fwana kubambula bawu moyo, samu ti bantu kuzwa ve dyambu ya kusemba bawu.

⁸ Kana muntu ke na kusadisa ve bampangi ya yandi, mingi bayina ke dikanda mosi na yandi, yandi me manga nzila ya kiminu, mpe yandi me lutila yimbi na muntu yina kele ve mukwikisi.

⁹ Na mukanda ya mifwidi ya bakento, nge fwana kusonika kaka bankumbu ya bakento yina me lungisaka bamvula makumi sambanu, mpe kwelaka kaka bakala mosi.

¹⁰ Bantu fwana kuzaba yandi na bisalu ya yandi ya mbote. Yandi fwana kuvwanda kento yina kulisaka mbote bana ya yandi, vwandaka yamba banzenza na yinzo ya yandi, vwandaka sukula makulu ya bantu ya longo*, vwandaka sadisa bantu ya mpasi, mpe vwandaka sala bisalu ya mbote ya mutindu na mutindu.

¹¹ Kasi kusonika ve bankumbu ya mifwidi yina kele ntwenya, samu ti ntangu bawu ke kuzwaka nsatu ya kukwela dyaka, bawu ke mangaka Klisto.

¹² Na yina, bawu ke kuzwa kitumbu samu ti bawu me lungisa ve nsilulu ya bawu ya ntete.

¹³ Mutindu bawu ke na kisalu ya kusala ve, bawu ke tambulaka mpamba-mpamba na bayinzo ya bantu. Kasi dyambu ya kulutila dyaka yimbi ni ya kusala lupedi, kukota mambu yina me

tala bawu ve, mpe kuzonza mambu yina me lunga ve na kuzonza.

¹⁴ Ni yawu yina, mu zola ti mifwidi ya bakento ya ntwenya kwela dyaka. Bawu buta mpe twadisa mbote makanda ya bawu. Na yina, bawu ke pesa ve nzila na bambeni ya beto na kutonga bandimi.

¹⁵ Ya tsyelika, ya kele na mifwidi ya nkaka ya bakento yina me bikaka nzila ya Nzambi samu na kulanda Satana.

¹⁶ Kasi, kana mukwikisi ya kento ke na mifwidi na dikanda ya yandi, yandi fwana kusadisa bawu. Yandi fwana kubika bawu ve na maboko ya dibuundu, samu ti dibuundu sadisa mifwidi yina kele na muntu ve yina lenda kusadisa bawu.

Bakuluntu ya dibuundu

¹⁷ Bakuluntu ya dibuundu yina ke twadisaka mbote dibuundu me lunga na kuzwa buzitu ya kutila, mingi bayina ke salaka kisalu ya kuzabisa Mambu ya Nzambi mpe kulongisa bampangi.

¹⁸ Ya tsyelika, Dibuku ya Nzambi ke tubaka: «Nge ke kanga ve yinwa ya ngombe yina ke na kusala na ntangu ya kuyonzika bambuma», mpe «Kisadi fwana kuzwa difuta ya yandi.»

¹⁹ Kundima ve mambu yina ba me funda kuluuntu ya dibuundu kana bambangi kele zole to tatu ve.

²⁰ Kana muntu me sala disumu, semba yandi na ntwala ya bantu nyonso, samu ti bantu ya nkaka mpe vwanda na boma.

²¹ Na ntwala ya Nzambi, ya Yesu-Klisto, mpe ya bambazi ya Nzambi, mu ke na kutumisa nge

mutindu yayi na ngolo nyonso: Zitisa mambu nyonso yina na kuvwanda ya kudedama mpe ata kuswasikisa bantu.

²² Kutula ve muntu maboko na nswalu, mpe kukota ve na masumu ya bantu ya nkaka. Nge fwana kuvwanda ya kvedila.

²³ Nge fwana kunwa kaka ve maza, kasi kunwa mpe ndambu ya vinu samu na mputa ya kivumu mpe mwa bimbemvo ya nge.

²⁴ Ya ke na masumu ya bantu ya nkaka yina ke zabanaka na nswalu nyonso ntete ba fundisa bawu. Kasi na bantu ya nkaka, yawu ke zabanaka kaka na manima.

²⁵ Mutindu mosi mpe, bisalu ya mbote ke talanaka na nswalu nyonso. Ata yina ke talanaka ve na nswalu nyonso lenda kuvwanda ve ya kubumbama.

6

Bandongo

¹ Bantu nyonso yina kele bandongo fwana kuzitisa bamfumu ya bawu, samu ti ata muntu tuba yimbi ya Nkumbu ya Nzambi to ya ndongosolo ya beto.

² Bandongo yina kele na bamfumu ya mikwikisi fwana kukondwa ve buzitu na bamfumu ya bawu, samu ti bawu kele bampangi. Kasi bawu fwana kusadila mbote bamfumu ya bawu, samu ti bayina bawu ke na kusadila kele mikwikisi mpe bampangi ya bawu ya luzolo.

Mambu ya yimbi yina ke katukaka na luzolo ya mbongo

Ni mambu yina nge fwana kulongisa mpe kutumisa.

³ Kana muntu ke na kulongisa malongi ya nkaka yina kele ya kuswaswana na mambu ya tsyelika ya Mfumu ya beto, Yesu-Klisto to na ndongosolo ya kiminu ya beto,

⁴ yandi kele muntu ya kufuluka na lunangu, mpe yandi zaba kima ve. Yandi kele na kimbevo ya kuswana mpe kunwana samu na bampova. Yawu ke nataka kaka musoki, nsatu ya kuswana, yakufinga, mpe ya kubanza mambu ya yimbi yina mpangi me sala ve.

⁵ Yawu ke nataka mpe mambu ya kuswana yina ke manisaka ve na kati ya bantu yina kele na mayela ya kutengama. Bawu zaba dyaka ve butsyelika. Bawu ke banzaka ti kuvwanda na kiminu na Nzambi kele nzila ya kukuma na mbongo mingi.

⁶ Ya tsyelika, kuvwanda na kiminu na Nzambi kele kimvwama ya nene na muntu kana yandi ke na kuyangalala na bima yina kele na yandi.

⁷ Ntangu beto kwizaka na yinza, beto kwizaka maboko mpamba, mpe ntangu beto ke bika yinza, beto ke kwenda maboko mpamba.

⁸ Na yina, kana beto kele na madya mpe bilele, yawu me lunga.

⁹ Kasi bantu yina ke sosaka na kukuma bamvwama, ke kubwaka na ntontolo mpe na mitambu ya bansatu mingi ya buzoba mpe ya yimbi. Yawu ke bebisaka mpe ke kufwaka bantu.

¹⁰ Mwanzi ya mambu nyonso yayi ya yimbi ni kuzola mbongo. Bantu mingi vwandaka dyaka ve ya kukwikama na kiminu, mpe talisaka banzutu

ya bawu bampasi ya konso mutindu ntangu bawu tulaka ntima ya bawu na mbongo.

Kunwana muzingu ya mbote ya kiminu

¹¹ Kasi samu na nge, muntu ya Nzambi, kusala ve mambu nyonso yina. Sala ngolo samu ti nge vwanda muntu ya kudedama, muntu yina ke zitisaka Nzambi, muntu yina kele na kiminu, luzolo, mvibudulu, mpe lembami.

¹² Nwana muzingu ya mbote ya kiminu. Kuzwa luzingu ya mankululu samu ti Nzambi bokilaka nge na kuzaba yawu ntangu nge tubaka kimbangi ya kiminu ya nge na ntwala ya bambangi mingi.

¹³ Na meso ya Nzambi, yina ke pesaka bima nyonso luzingu, mpe ya Yesu-Klisto yina pesaka kimbangi ya kitoko ya kiminu na ntwala ya Pilate, mu ke na kutumisa nge mambu yayi:

¹⁴ Tumama na misiku yina nge kuzwaka samu ti nge zinga ya kuvedila, mpe nge vwanda ve na dyambu yina ba lenda kusemba nge tii na kilumbu yina Mfumu ya beto, Yesu-Klisto ke vutuka.

¹⁵ Yandi ke vutuka na ntangu ya kulunga ngunga yina Nzambi kubikaka: Nzambi ya lulendo nyonso, mpe ya kyesi, Ntinu ya bantinu, mpe Mfumu ya bamfumu.

¹⁶ Kaka ni yandi ke kufwa ve. Na kisika yina yandi ke vwandaka kele na nsemo ya kulutila ngolo, kisika ata muntu lenda kukwenda pene-pene. Ata muntu me talaka yandi, mpe lenda kutala yandi. Bika ti nkembo mpe lulendo ku-vwanda bantangu nyonso ya yandi! Ameni.

Malongi samu na bamvwama

17 Zabisa na bamvwama ya yinza yayi na kuvwanda ve na lunangu, mpe na kutula ve kivuvu ya bawu na bimvwama, samu ti yawu ke zinga ntangu mingi ve. Kasi bawu tula kivuvu ya bawu na Nzambi yina ke pesaka beto bima nyonso ya kulutila, samu ti beto vwanda na kilengi.

18 Bawu fwana kusala mambu ya mbote, kuvwanda ya kufuluka na bisalu ya mbote, kuvwanda na ntima yina ke lembaka ve na kusadisa, mpe bawu fwana kukabula na bampangi.

19 Na yina, bawu ke kutika bimvwama ya mbote mpe ya ngolo na mantwala, mpe bawu ke lenda na kuzwa luzingu ya tsyelika.

Bambote ya nsuka

20 Timote, bumba mbote kisalu yina Nzambi pesaka nge. Bika na kuswana na mambu ya buzoba mpe ya kuswaswana na kiminu. Kuswana ve na mambu yina me tadila ndongosolo ya luzabu ya tsyelika ve.

21 Ya tsyelika, bantu ya nkaka ke banzaka ti bawu vwandaka na luzabu yina, mpe bawu vwandaka landa dyaka ve nzila ya kiminu. Bika ti lusakumunu ya Nzambi kuvwanda na beno.

Mambu ya Nzambi

The Holy Bible in the Kituba language of Congo Bible entier en Kituba de Congo-Brazzaville

copyright © 2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kituba)

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 14 May 2025

a854b3e0-daa0-5e79-9026-5b48865cc4ea